

Spis treści

Przedmowa	XI
Wykaz skrótów	XV
Wykaz literatury	XXI
Wykaz orzecznictwa	LI
Rozdział I. Pojęcie wymiaru sprawiedliwości, sądu i władzy sądowniczej ..	1
§ 1. Uwagi ogólne	1
§ 2. Pojęcie wymiaru sprawiedliwości	3
§ 3. Pojęcie sądu	12
I. Pojęcie sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości	12
II. Rodzaje sądów jako organów wymiaru sprawiedliwości	16
1. Sądy powszechne	16
2. Sądy wojskowe	24
3. Sądy administracyjne	27
§ 4. Pojęcie prawa do sądu	32
§ 5. Pojęcie władzy sądowniczej	60
§ 6. Wnioski	63
Rozdział II. Ewolucja sądownictwa najwyższego w Polsce	67
§ 1. Najwyższa instancja sądowa w czasach dawnych i w okresie I Rzeczypospolitej	67
§ 2. Najwyższa instancja sądowa w czasach rozbiorów	84
I. Sądownictwo najwyższe w Księstwie Warszawskim	84
II. Sądownictwo najwyższe w czasach Królestwa Polskiego do wybuchu powstania listopadowego	88
III. Sądownictwo najwyższe po upadku powstania listopadowego	92
§ 3. Sąd Najwyższy w okresie II Rzeczypospolitej	95
§ 4. Sąd Najwyższy w okresie Rzeczypospolitej Polskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	111
§ 5. Sąd Najwyższy w okresie transformacji ustrojowej	131
§ 6. Uchwalenie obecnej ustawy	132
§ 7. Wnioski	133

Rozdział III. Fundamentalne zasady sprawowania wymiaru sprawiedliwości	135
§ 1. Pojęcie zasad wymiaru sprawiedliwości	135
§ 2. Niezawisłość sądownictwa i jej gwarancje	140
I. Niezależność sądów	142
II. Niezawisłość sędziowska	153
1. Aspekt personalny niezawisłości sędziowskiej	157
A. Gwarancje materialne	157
B. Gwarancje formalne niezawisłości sędziowskiej	160
a. Sposób powoływania sędziów.....	160
b. Nieusuwalność.....	169
c. Immunitet sędziowski.....	175
d. Status materialny.....	178
e. Zakaz podejmowania dodatkowego zatrudnienia.....	181
f. Apolityczność.....	182
g. Samorząd sędziowski.....	185
2. Niezawisłość sędziów w aspekcie merytorycznym	187
§ 3. Pozostałe zasady wymiaru sprawiedliwości	191
§ 4. Wnioski	203
Rozdział IV. Instrumenty sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy	205
§ 1. Rozpoznawanie skarg kasacyjnych	210
I. Charakterystyka skargi kasacyjnej	210
II. Skarga kasacyjna w postępowaniu cywilnym	215
III. Kasacja w postępowaniu karnym	223
§ 2. Rozpoznanie apelacji oraz kasacji przez Izbę Wojskową	229
§ 3. Rozpoznawanie zażaleń	232
§ 4. Rozpoznawanie skarg na przewlekłość postępowania	237
§ 5. Rozpoznawanie skarg o wznowienie postępowania	243
§ 6. Rozpoznawanie skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego	249
§ 7. Podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne	256
§ 8. Unieważnienie prawomocnego orzeczenia wydanego w sprawie, która w chwili orzekania ze względu na osobę nie podlegała orzecznictwu sądów polskich lub w której w chwili orzekania droga sądowa była niedopuszczalna, jeżeli orzeczenie to nie może być wzruszone w innym trybie przewidzianym w ustawach o postępowaniach sądowych	261
§ 9. Wpływ poszczególnych instrumentów sprawowania wymiaru sprawiedliwości Sądu Najwyższego na system prawny	265
§ 10. Wnioski	275

Rozdział V. Kompetencje Sądu Najwyższego niezwiązane z wymierzaniem sprawiedliwości	277
§ 1. Uprawnienia przysługujące Sądowi Najwyższemu w odniesieniu do wyborów i referendów	279
I. Stwierdzanie ważności wyborów do Sejmu i Senatu na podstawie protestów wyborczych	279
II. Stwierdzanie ważności wyboru Prezydenta RP na podstawie protestów wyborczych	292
III. Stwierdzanie ważności wyborów referendum ogólnokrajowego i konstytucyjnego na podstawie protestów wyborczych	296
IV. Rozstrzyganie protestów wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego	300
§ 2. Opiniowanie projektów ustaw i innych aktów normatywnych	301
§ 3. Wnioski	302
Rozdział VI. Relacje Sądu Najwyższego z Trybunałem Konstytucyjnym, Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskim Trybunałem Praw Człowieka	305
§ 1. Sąd Najwyższy a Trybunał Konstytucyjny	305
I. Problematyka ustalania wykładni aktów prawa powszechnie obowiązującego	305
II. Zagadnienie bezpośredniego stosowania Konstytucji	314
III. Pytania prawne Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego	322
§ 2. Sąd Najwyższy a Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej	330
I. Pytanie prejudycjalne Sądu Najwyższego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	330
1. Charakterystyka instytucji	330
2. Praktyka stosowania pytań prejudycjalnych przez Sąd Najwyższy	339
II. Wpływ orzecznictwa unijnego na krajowy porządek prawny	354
§ 3. Sąd Najwyższy a Europejski Trybunał Praw Człowieka	357
§ 4. Wnioski	360
Podsumowanie	363
Indeks rzeczowy	367